

henkastede Ytringer blive gjort til kriminelle Spørgsmaal, og Afstemmen bliver set med Dine, som man i Grunden har et ganske godt Vidnesbyrd om ved en Udtalelse fra Klagerens Side. En af hans Udtalelser i Klagen er jo, at alle straffede Personer, som bekendt, stemme med Høire! Naar man bedømmer Begivenhederne med saadanne Dine og fremstiller det for Folkethinget som noget Bevist, som Noget, der er bekendt, at alle straffede Personer stemme med Høire, saa har Klageren, derved karakteriseret sig selv og det Standpunkt, hvorfra hans Klage er affattet, tilstræffeligt. Det, tror jeg, at vi Alle kunne være enige om. Naar man dernæst ser Klagen igjennem, ser man en utallig Mængde detaillerede Anker over Handlinger, som man har set foregaa ved hvert Valg i 25—30 Aar fra alle hans Meningsfællers Side, uden at man derfor har tænkt paa at reise nogen Klage mod Valget. Det, at en Forvalter eller en Herremand siger: Jeg ønsker, at I skulle stemme paa den og den, det bliver en Anke imod Valget, men Gud bevare os, hvad reise vi da til Valgmøder for, uden for at udtale, hvem vi ønske, der skal stemmes paa. Hvorfor holde vi Agitationsmøder uden for at udøve et Tryk paa Andre, for at faae dem til at stemme paa den, som vi anse for at være den heldigste Kandidat? Jeg har fra Begyndelsen, da jeg første Gang tog Del i de offentlige Forhandlinger i denne Sal, hylbet det Princip, at vi skulde til det Yderste værne om Samvittighedsfriheden. Jeg stillede, da Forretningsordenen blev vedtagen i det første Folkething i 1850, Forslag om Kugleaffstemning, for derved at have Samvittighedsfriheden, og hvis de Herrer ville indbringe et Forslag, sigende til og egnet til at have den ved Valgene, skal jeg gaa med dertil og understøtte det med den største Varme. Jeg vil i enhver Retning yde Understøttelse til at have Samvittighedsfriheden. Men det er ikke at beskytte den, naar man siger: Fra denne Side skulle I have Lov at gjøre, hvad I vil; men gjøre de det fra den anden Side, skal Valget forkastes! Det er Sagen. De egentlig virkelig graverende Omstændigheder, der kunde kaldes Valgtryk, ere founbne ind gjennem Undersøgelserne til Luft og falske Angivelser eller vilbødelige Meddelelser, kort sagt, det er blevet til Intet. Nu vil jeg spørge de ærede Herrer, der i længere Tid have deltaget i det politiske Liv, om de ikke have set deres egne Benner og Meningsfællere søge at paavirke Andre i Retning af, hvem de ønske, at de skulle stemme paa, med Midler, der, om de end ikke ganske vare de samme, dog i enhver Henseende udøvede et ligesaa stærkt Tryk som de, der her ere Tale om. Men ved Siden deraf vil jeg gjøre opmærksom paa, at den almindelige Valgret virkelig er bygget paa den Forudsætning, at Enhver indenfor den Stamme, i

hvilken Valgretten indrømmer Befolkningen Ret til at deltage i Folkethingetsvalgene, er i Besiddelse af den Selvstændighed, at saadanne Tryk ingen Indirkning kunne udøve paa ham. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at Valgloven fastsætter, at de, der henhøre til Kvendeklassen, de, der ikke holde egen Dug og Dist, kort sagt, de, der staa i noget som helst Afhængighedsforhold, som virkelig kan gjøre det tvivlsomt, om de have den Selvstændighed, at de frit kunne benytte Valgretten, ikke skulle have den, og med Hensyn til dem, som Valgloven har indrømmet Valgret, gaar den ud fra den Forudsætning, at den antager, at de ere saa selvstændige Mænd, at de ikke af sliq Paavirkning ville lade sig foranlebiges til at handle imod deres Overbevisning. Gjøre de det, mine Herrer, saa ere de ikke værdige til at bruge Valgretten eller til at besidde den. Altsaa, af den Grund mener jeg, at man ved Valget i Slagelse har pustet de Hverdagsbegivenheder, som vi i 30 Aar have set foregaa for vore Dine, op til en Størrelse, som jeg aldrig nogenstinde har set Tendents til, naar lignende Agitationer eller Paavirkninger have fundet Sted fra den modsatte Side. Nu skal jeg paa ingen mulig Maade betvivle, at de Herrer, som se noget saa Forstræffeligt dertil, ikke rigtig have Bevidstheden om, at noget Lignende daglig foregaaar indenfor deres egne politiske Benners Virksomhed. Det er dem ikke bevidst, fordi de ere saa vante dertil, de have set det i saa mange Aar. Naar for Exempel en Husmand tjener sit Brød hos en Gaardmand og denne til Gjengæld pløier Husmandens Mark, forsyner ham om Vinteren med Mælk eller giver ham lignende Understøttelse, og Husmanden bliver truet: Dersom Du ikke støtter det Valg, kan Du se Dig om efter en Anden, der vil hjælpe Dig, er det da et Tryk, der er mindre end det, der her er Tale om af Forvaltere? Dersom de, mine Herrer, i Sandhed kunne gjøre Noget for at tilintetgjøre dette Valgtryk, dersom de for Exempel kunne indføre en praktisk Maade, hvorpaa man igjennem hemmelig Afstemning kunde befri Valgerne for enhver Kontrol ved deres Stemmegivning, saa skal jeg med største Beredvillighed være med dertil, men jeg kan igjennem det, der her foreligger, ikke se den fjerneste Berettigelse til den Klage, der her er fremkommen. Derfor var jeg enig i det Forslag, der blev stillet af det ærede Medlem for Præsts Amts 1ste Valgkreds, og derfor vilde jeg have været med til at stille et saadant Forslag, dersom han ikke havde stillet det. Men jeg vil paa den anden Side indrømme, hvad jeg navnlig gjennem de Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) klart og tydeligt maatte se, nemlig at Valgberøgelserne i den omhandlede Kreds have i de senere Aar opnaaet en virkelig sørgelig Naavnfundighed, ikke, vel at mærke, fra den ene